

Wymagania edukacyjne z język polskiego
określone w podstawie programowej w oparciu o realizowany program nauczania „NOWE Słowa na start!”
na podstawie propozycji Magdaleny Lotterhoff
niezbędne do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

język polski
klasa 8a
Elżbieta Zegar
2023/2024

Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Treści	(ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	(ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	(ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	(ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	(ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Wobec życiowych doświadczeń	<ul style="list-style-type: none"> opisać graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
Nie bać się życia	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować każdą z bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami 	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
Spotkanie z żywiołem – Burza Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> określić kontekst biograficzny utworu omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę sonetu wskazać konteksty kulturowe związane z 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta

(lektura obowiązkowa)		definicji sonetu • wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego	• omówić obraz natury wyłaniający się z utworu	tematem utworu	
Życie na ławie oskarżonych	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu	• odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej	• wyciągnąć z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka	• podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
W obliczu zmian – Jeżeli porcelana, to wyłącznie taka Stanisława Barańczaka (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza	• wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	• omówić funkcję przywołanych w utworze: porcelany, fotela, książki, odzieży, planów • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	• zinterpretować przesłanie wiersza • zinterpretować sens wyrażen <i>gąsienica czołgu</i> i <i>but tragarza</i>	• omówić sposób przedstawienia zmian i migracji w innym tekście kultury
Zaakceptować ograniczenia	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście	• przedstawić stosunek narratora tekstu do życia	• wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	• sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia	• odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
Niezwykły zawód	• omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza	• omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegali Zbigniew Religa	• zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
Wywiad	• wymienić etapy tworzenia wywiadu	• ułożyć pytania do autora podanego tekstu	• zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w	• przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej

			podanym wywiadzie		pasji
Fotografia	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranej fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę do podanego tematu rozprawki skorygować błędy w podanych rozprawkach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przykładowej rozprawki stworzyć rozprawkę 	
Sposoby wzbogacania słownictwa	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm</i>, <i>zapożyczenia</i>, <i>wyrazy rodzime</i>, <i>synonimy</i>, <i>antonimy</i>, <i>homonimy</i>, <i>wyrazy wieloznaczne</i>, <i>eufemizmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach zastąpić podane wyrazy synonimami zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi przekształcić wypowiedzi tak, aby zawierały eufemizmy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych 	
Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy każdego ze stylów wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać styl podanej wypowiedzi przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w wybranym stylu 	
Ortografia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty

	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczno-dziennikarski, styl retoryczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i> 		stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać topos, do którego odwołał się artysta • omówić funkcje kolorystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
Fantastyka a historia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka • sformułować uniwersalne wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny tekstu
Poświęcić się dla ojczyzny – Śmierć Pułkownika Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • opisać bohaterkę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • wymienić wartości istotne dla bohaterki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego • wypowiedzieć się na temat nastroju dominującego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę utworu • przedstawić współczesny model patriotyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł
Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordonu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady animizacji • wskazać w wierszu wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze • porównać sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omówić sposób przedstawienia cara • określić funkcję animizacji • określić funkcję nagromadzenia wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie <i>Reduty Ordonu</i> • omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordonu na podstawie dowolnych źródeł • wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów

		przedstawienia agresorów i obrońców	dźwiękonaśladowczych w utworze • odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów		
Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle <i>Epilogu</i> (lektura obowiązkowa)	• omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”	• omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i>	• przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji	• omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
Dworek szlachecki w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów epepei	• przedstawić tytułowego bohatera utworu	• omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa	• omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa	• odnaleźć konteksty i nawiązania
Obraz szlachty w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• wymienić formacje szlacheckie przedstawione w <i>Panu Tadeuszu</i> • omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epepei	• wskazać wady każdej spośród formacji szlacheckich	• omówić funkcję tradycji w utworze	• dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek)	• odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa)	• omówić biografię Jacka Soplicy	• scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej	• przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera	• porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast)	• przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama	• wskazać odwołania do historii na początku	• omówić funkcję przywołanych wydarzeń	• omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>	• wskazać inne wydarzenia historyczne	• wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do

Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela	historycznych	przywołanego na początku i na końcu dzieła	przywołane w dziele i omówić ich funkcję	wydarzeń z historii Polski
Pan Tadeusz – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• wymienić cechy epopei	• odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> , który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określić przynależność gatunkową utworów	• przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
Tęsknota za ojczyzną	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • wskazać w wierszu neologizmy	• wypowiedzieć się na temat adresata lirycznego wiersza • opisać kraj przedstawiony przez podmiot liryczny • nazwać uczucia podmiotu lirycznego	• omówić znaczenie refrenu dla wymowy wiersza • omówić funkcję neologizmów w utworze	• zinterpretować znaczenie wyrażen: <i>światło-cień, bez-tęsknota i bez-myślenie</i> w kontekście wiersza	• omówić obraz Józefa Chełmońskiego <i>Bociany</i>
Podróż w czasie pozytywizmu	• określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego	• wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonać analizy obrazu realistycznego	• wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych

Henryk Sienkiewicz, Latarnik (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli
Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa 	
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionej muzyki lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
Jak napisać artykuł?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać artykuł problemowy 	
Norma językowa i błąd językowy	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy 	
Nazwy osobowe i	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kategorie nazw 	<ul style="list-style-type: none"> • używać poprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć nazwy 	

miejscowe	nazwy osobowe i miejscowe	osobowych i miejscowych	form nazwisk • zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach	narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Wzorce	<ul style="list-style-type: none"> • opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat swojego wzorca
Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
Podróż w czasie z Sienkiewiczem – <i>Quo vadis</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść definicję powieści historycznej do utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra 	<ul style="list-style-type: none"> • określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
Wśród najważniejszych	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Marka 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat

bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)		wybranych bohaterów drugoplanowych	Winicjusza jako bohatera dynamicznego <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści 	bohaterki powieści	funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści 	
Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> określić przynależność gatunkową poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy problematyki omawianych utworów przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
Być blisko w najtrudniejszych chwilach – <i>Oskar i pani Róża</i> Érica-Emmanuela Schmitta	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić narrację fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści określić temat przewodni fragmentów utworu wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutej przez panią Różę 	<ul style="list-style-type: none"> postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie omówić relacje łączące Oskara z panią Różą 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć konteksty i nawiązania
Mądrość, dobre życie, przyjaźń	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
Ludzie wobec ludzi – <i>List do ludożerców</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zabieg stylistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej

Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)		podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych <i>ludożerców</i>	zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze	• odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości	rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i> ?”
Wobec niechcianych dobrych rad	• omówić treść felietonu	• wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję • odnieść definicję felietonu do tekstu Anny Dziewit-Meller	• omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu	• wskazać główną myśl felietonu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę	• omówić wybrany felieton
Jak napisać list otwarty?	• wymienić cechy listu otwartego	• przedstawić kompozycję listu otwartego	• skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych	• zredagować list otwarty	
Film	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i>	• podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki	• wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków	• dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów	• stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	• wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	• scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy • rozpoznać nieodmienne części mowy	• odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić • dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników • poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki	• właściwie określić formy osobowe czasowników • poprawnie określić i stosować formy zaimków	
Części zdania – przypomnienie wiadomości	• wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie	• wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone • wskazać w zdaniu	• wskazać w zdaniu orzeczenie imienne	• rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe	

		dopełnienie i okolicznik			
• Typy wypowiedzeń – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Życiowe wybory	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
Z wizytą w Klerykowie – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mieszkańców Klerykowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera 	
Szkoła pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
Lekcja patriotyzmu –	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Bernarda 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na

<p>Szyfowe prace Stefana Żeromskiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV)</p>	<p>Bernarda Zygiera</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera 	<p>Zygiera jako buntownika</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić konsekwencje opisanej lekcji 	<p>powieści</p>	<p>temat potrzeby nauki języka ojczystego</p>
<p>Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygiel</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
<p>Wiesz, umiesz, zdasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
<p>Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
<p>Po stronie optymizmu – Zielono mam w głowie Kazimierza Wierzyńskiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • opisać przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego <i>mięć zielono w głowie</i> • wskazać sformułowania wiążące się z radością życia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu
<p>W poszukiwaniu szczęścia – Piosenka o szczęściu Mariana Hemara i Juliana Tuwima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać środki stylistyczne użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • wypowiedzieć się na temat cech <i>małego</i> i <i>dużego szczęścia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat <i>małego</i> i <i>dużego szczęścia</i> w odniesieniu do wybranych tekstów kultury

(lektura obowiązkowa)		wierszu i określić ich funkcję			
Śmierć i miłość – Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzecz główną... Jana Lechonia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję zwrotów do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wiersza • wyjaśnić sens puenty 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
(lektura obowiązkowa)					
Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wymienić cechy Boga i szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru • zinterpretować postawę szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
(lektura obowiązkowa)					
Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
(lektura obowiązkowa)					
Odpowiedzialność za słowo – Tędy i owędy Melchiora Wańkowicza	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>literatura faktu</i>, <i>reportaż</i> • omówić treść fragmentów tekstu • przedstawić bohaterów fragmentów utworu • omówić zadania <i>reserczerki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić sposób pracy dziennikarzy w czasopiśmie „Time” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć problemy, z jakimi zetknęła się Marta podczas wykonywania powierzonego jej zadania 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę sformułowaną przez ojca Marty • wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenie i określić funkcję w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji
(lektura obowiązkowa)					
Jak napisać podanie?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
Grafika	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika</i>, <i>rysunek</i>, <i>perspektywa</i>, <i>grafika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika

	<i>artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić tradycyjne techniki graficzne 		<ul style="list-style-type: none"> stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać dowolny dialog w mowie zależnej 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Wojna	<ul style="list-style-type: none"> opisać rysunek 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania postaci na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego
Czasy nietolerancji – <i>Złodziejka książek</i> Markusa Zusaka	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu omówić funkcję postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego omówić dialog 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sylwetkę Jesego Owensa przedstawić kontekst historyczny fragmentów

	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj narracji 	<p>Jessego Owensa we fragmentach tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Rudy'ego 	<p>między ojcem i synem</p>	<p>tekstu</p>	<p>tekstu na podstawie dowolnych źródeł</p>
Czasy wojny i okupacji	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu omówić kontekst biograficzny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję kontrastu między początkowymi strofami a zakończeniem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe utworu wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej 	<ul style="list-style-type: none"> określić tematykę tekstu wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny utworu
W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić losy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dylematy moralne bohaterów tekstu wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego

Wiesz, umiesz, zdasz	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
Jak przygotować życiorys i CV?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>życiorys</i>, <i>CV</i> (<i>curriculum vitae</i>) • wymienić elementy życiorysu i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje przydatne do napisania życiorysu i CV • skorygować błędy w podanych życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować oficjalne CV na podstawie życiorysu 	
Jak napisać list motywacyjny?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny 	
Fonetyka – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska</i>, <i>litera</i>, <i>ubezdźwięcznienie</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje głosek • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w 	

	<p><i>udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy, w których nastąpiły uproszczenia grup spółgłoskowych • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły 	akcentowaniu	
Słotwórstwo – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienić kategorie słotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów 	
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słotwórstwo, życiorys i CV, list motywacyjny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Dostrzec piękno	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie • omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
Zatrzymać piękno	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kufierka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pytania zadane przez uczonego Kru • wskazać w tekście cechy powiastki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i> 	<i>twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i>	filozoficznej	znaczenie tekstu	pogoni za pięknem cielesnym
Przystanek współczesność	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
Odnaleźć piękno życia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera utworu • omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu • odnieść utwór do definicji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować porównanie życia do kartki • zinterpretować diagnozę lekarki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu • sformułować przesłanie płynące z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
Przyroda okiem poety – Wiosna w Milanówku Jarosława Marka Rymkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu opisy przejawów wiosny • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • określić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze • wskazać w tekście nawiązania biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję światła w wierszu • omówić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
Potrzeba kochania	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu • określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
Uważne spojrzenie	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				podsumowywać i porównywać	
Spotkanie z lekturami	<ul style="list-style-type: none"> wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów 	<ul style="list-style-type: none"> problematyzować treść lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych